Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) GARBARSKA 7—2.

Nr. Wilno, dnia 29 lutego 1936 r. 1423.

T r e ś ć n u m e r u:

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

Str.

H A N D E L Z A G R A N I C Z N Y .

1. Resumé handlu zagranicznego Litwy w/g państw za 1935 r. w porównaniu z 1934 r. 1.
2. Bilans handlu zagranicznego Litwy miesiącami.- 2.
3. Główne pozycje handlu zagranicznego Litwy.- "
4. Eksport celulozy.- "
5. Handel litewsko-sowiecki.- 3.
6. Zakupy litewskie w Sowietach.- "
7. Handel litewsko-belgijski.- "
8. Handel litewsko-fiński.- "
9. Salda bilansu handlowego w latach 1935 i 1934 w/g poszczególnych państw.- "
10. Bilans handlu zagranicznego za 1935 r. 4.
11. W sprawie eksportu zboża.- "
12. Rokowania handlowe z Belgją, Turcją i Austrją.- 5.
13. Ceny zboża na Litwie i zagranicą.- 6.
14. Import litewski w 1935 r.- "
15. Eksport krochmalu.- 7.
16. Sprawa eksportu trzody chlewnej do Z.S.S.R.- "

F I N A N S E I B U D Ż E T .

17. Dochody i wydatki skarbu państwa za 1935-34 r. 8.
18. Stabilizacja lita.- "
19. Równowaga budżetu.- "
20. Gen.sekretarz M-stwa Finansów o budżecie.- 9.
21. Złoto i waluty obce w Banku Litewskim.- "
22. Kredyty Banku Lit. udzielone w 1935 r.- "
23. Działalność Banku Litewskiego za 1935 r. "
24. Liczba protestowanych weksli.- "

P R Z E M Y S Ł .

25. Przemysł Litwy.- 10.
26. Nowe przedsiębiorstwa przemysłowe założone w 1935 r. 11.
27. Liczba pracowników zatrudnionych w przemyśle.- "
28. Sprawa rozwoju przemysłu lniarskiego.- "
29. Projekt ustawy o rejestracji przedsiębiorstw handl. "

O G Ó L N O G O S P O D A R C Z E .

30. Regulowanie cen.- "

R O L N I C T W O I L A S Y .

31. Produkcja rolna w 1935 r.- 12.
32. Produkcja z ha w 1935 r.- "
33/ Sprzedaż lasu za miljon litów. 13.

S A M O R Z Ą D Y .

34. Plan pracy samorządów w 1936 r. "
35. Działalność gospodarcza samorządów.- "

K Ł A J P E D A .

36. Rolnictwo w Kraju Kłajpedzkim w 1935 r. "
37. Sprawa budowy chłodni w Kłajpedzie. "

x

H A N D E L   Z A G R A N I C Z N Y .

1. R e s u m é h a n d l u z a g r a n i c z n e g o L i t w y w e d ł u g p a ń s t w z a 1 9 3 5 r. w p o r ó w n a n i u z 1 9 3 4 r. "Statistikos Biuletenis" Nr. 1. z 1936 r.:

E K S P O R T . /wartość w tys.lt./

K r a j e .	Prod. spożyw.	Surowce i półfabr.	Wyroby gotowe.	Ogółem w 1935 r.	%	Ogółem w 1934 r.	%
W.Brytanja	46.718,9	1.798,9	4.800,1	69.513,7	45,65	62.699,8	42,58
Niemcy	2.478,6	2.478,6	421,0	5.435,2	3,57	31.818,9	21,61
Z.S.S.R.	2.213,6	2.365,7	1.930,5	13.083,2	8,59	7.498,1	5,09
Łotwa	203,0	2.112,9	262,9	3.702,9	2,43	4.787,8	3,25
Francja	935,9	5.810,7	167,6	7.107,8	4,67	4.258,9	2,89
Belgja	6.105,3	5.117,3	388,3	11.909,7	7,82	6.379,2	4,33
Holandja	3.047,2	3.745,9	158,8	7.967,6	5,23	4.631,5	3,15
Danja	2.456,6	1.942,9	336,9	5-676,4	3,73	4.578,1	3,11
Italja	261,7	867,9	4,6	1.134,2	0,75	888,9	0,60
Hiszpanja	0,6	1.296,2	15,9	1.312,7	0,86	1.894,7	1,29
Szwecja	1.443,4	1.884,9	171,1	3.524,3	2,32	2.557,7	1,74
Szwajcarja	2.152,4	312,3	143,0	2.607,7	1,71	686,3	0,47
Austrja	647,4	348,4	36,3	1.190,5	0,78	1.426,6	0,97
Estonja	0,0	1.220,9	127,8	1.348,7	0,89	390,8	0,27
Finlandja	161,0	601,7	36,2	798,9	0,52	145,4	0,10
Norwegja	389,4	287,3	0,3	677,0	0,44	195,5	0,13
Czechosłow.	1.637,9	3.834,3	13,0	5.646,4	3,71	4.364,1	2,96
Gdańsk i Polska	382,5	691,6	132,2	1.206,3	0,79	399,1	0,27
U. S. A.	1.095,1	1.891,5	5,9	2.992,5	1,97	4.764,4	3,24
Argentyna	0,0	867,5	100,9	968,4	0,64	1.195,8	0,81
Brazylja	0,0	3,2	96,4	99,6	0,07	205,6	0,16
Palestyna	1.827,0	138,0	89,6	2.054,6	1,35	781,3	0,53
Indje bryt.	0,4	45,2	0,5	46,1	0,03	73,3	0,05
Inne kraje	1.259,6	575,8	428,7	2.264,1	1,48	623,5	0,42
R a z e m :	75.417,5;	56.317,6;	9.868,5;	152.268,5;	100,00;	147.245,3;	100,00

/Uwaga: Handel zwierzętami żywemi oraz złotem i srebrem omówiony jest na stronie następnej/.

I M P O R T . /wartość w tys.lt./

K r a j e .	Prod. spożyw.	Surowce i półfabr.	Wyroby gotowe.	Ogółem w 1935 r.	%	Ogółem w 1934 r.	%
W.Brytanja	3.393,1	16.532,8	27963,8	47.938,4	37,28	35.075,5	25,29
Niemcy	216,1	1.232,4	13132,4	14.662,8	11,40	38.842,9	28,01
Z. S.S.R.	1.445,3	10.401,7	1687,3	13.565,0	10,55	5.991,8	4,32
Łotwa	39,8	222,6	1407,1	1.671,7	1,30	2.548,5	1,84
Francja	101,7	1.248,1	2984,4	4.384,9	3,41	5.179,1	3,74
Belgja	6,9	2.911,8	2005,7	4.930,4	3,84	7.894,7	5,69
Holandja	155,2	1.817,1	3238,6	6.022,2	4,68	4.987,3	3,60
Danja	134,1	1.362,8	1848,2	3.345,9	2,60	2.210,2	1,59
Włochy	371,6	80,0	1129,4	1.581,0	1,23	2.627,0	1,89
Hiszpanja	2,5	403,1	0,1	405,7	0,32	473,3	0,34
Szwecja	3,8	871,1	2227,5	3.102,4	2,41	3.000,6	2,16
Szwajcarja	16,3	76,9	1352,7	1.888,9	1,47	1.720,5	1,24
Austrja	1,3	136,8	1887,1	2.088,6	1,63	2.899,6	2,09
Estonja	0,0	264,8	795,0	1.264,8	0,98	358,5	0,26
Finlandja	0,0	36,6	345,4	382,2	0,30	755,8	0,55
Norwegja	0,6	320,6	46,6	367,8	0,29	1.125,7	0,81
Czechosłowacja	173,9	443,9	8584,6	9.202,4	7,16	9.151,7	6,60
Gdańsk i Polska	0,3	71,2	19,9	132,2	0,10	96,6	0,07
U. S. A.	498,4	1.563,1	1702,2	3.835,0	2,98	3.953,6	2,85
Argentyna	0,1	1.118,1	96,1	1.214,3	0,94	1.248,3	0,90
Brazylja	348,0	545,1	3,9	897,0	0,70	788,2	0,57
Palestyna	71,8	168,4	14,3	254,5	0,20	100,8	0,07
Indje bryt.	380,7	332,4	13,4	726,5	0,56	581,1	0,42
Inne kraje	726,7	3.665,4	322,3	4.714,4	3,67	7.078,8	5,10
R a z e m :	8.088,2;	45.826,8;	72808,0;	12.579,0;	100,00;	138.690,1;	100,00
%	6,29	35,64	56,62	100			

Pozatem eksportowała Litwa żywych zwierząt: do W.Brytanji na sumę 12,3 tys.lt., Niemiec na 153,6 tys.lt., do Z.S.S.R. na 6.573,4 tys.lt., Łotwy na 124,1 tys.lt., Francji - 162,6 tys.lt., Belgji na 298,8 tys.lt., Holandji na 1.015,7 tys.lt., Danji na 940,0 tys.lt.Szwecji na 24,9 tys.lt., Austrji na 158,4 tys.lt. i Czechosłowacji na 161,2 tys.lt. Ogółem na sumę 10.625,0 tys.lt.

Złota i srebra eksportowała Litwa do W.Brytanji na sumę 1,5 tys.lt., do Niemiec na 7,4 tys.lt. i Francji na 31,0 tys.lt. Ogółem eksportowała Litwa złota i srebra na sumę 39,9 tys.lt.

Prócz tego importowała Litwa żywych zwierząt z: Niemiec na sumę 8,1 tys.lt., Z.S.S.R. na 5,5 tys.lt., Łotwy na 0,3 tys.lt., Belgii na 6,0 tys.lt.,Danji na 0,1 tys.lt.i Finlandji na 0,2 tys. lt. Ogółem na 20,2 tys.lt.

Złota i srebra importowała Litwa z : W.Brytanji 8,2 tonn na sumę 48,7 tys.lt.,Niemiec 0,7 tonn na 73,8 tys.lt., , Z.S.S.R. na sumę 25,2 tys.lt., Łotwy na 1,9 tys.lt., Francji na 50,7 tys.lt., Holandji na 811,3 tys.lt.,Danji na 0,7 tys.lt.,Szwajcarji 0,1 tonn na sumę 443,0 tys.lt., Austrji 6,6 tonn na 63,4 tys.lt., Estonji na 205,0 tys.lt., Polski i Gdańska na 40,8 tys.lt. i U.S.A. na 71,3 tys.lt. Ogółem importowała Litwa złota i srebra 15,6 tonn na 1.835,8 tys.lt.

2/ B i l a n s h a n d l u z a g r a n i c z n e g o L i t w y m i e s i ą c a m i. "Statistikos Biuletenis" Nr. 1 z 1936 r.:

Miesiące.	1935 r.		1934 r.		1933 r.	
	Import.	Import.	Eksport.	Import.	Eksport.	Import.
Styczeń	12.321,4	10.191,8	13.097,7	9.716,9	12.274,6	9.82,3
Luty	11.018,3	8.655,4	13.043,3	8.872,3	10.145,4	10.034,5
Marzec	14.045,7	9.779,4	13.342,5	11.806,5	13.459,1	11.555,0
Kwiecień	14.187,7	10.665,3	10.824,6	15.056,9	10.538,3	12.205,9
Maj	12.126,0	11.184,2	12.305,9	13.315,6	13.104,8	12.999,1
Czerwiec	11.015,0	10.965,0	12.312,5	11.670,1	14.629,7	10.829,7
Lipiec	10.273,6	10.572,9	10.213,3	10.974,7	13.707,0	10.504,3
Sierpień	14.465,5	12.860,3	11.517,9	11.314,8	14.892,8	13.892,3
Wrzesień	12.376,2	9.762,9	10.933,7	11.097,1	15.661,5	14.202,7
Październ.	12.326,1	11.768,4	12.065,2	13.578,0	14.004,9	13.718,2
Listopad	12.937,2	11.229,3	12.806,8	11.700,6	13.528,8	11.595,9
Grudzień	15.175,8	10.944,1	14.731,9	9.587,6	14.574,5	10.796,3
Ogółem:	152.268,5	128.579,0	147.245,3	138.690,1	160.227,4	142.176,2

3/. G ł ó w n e p o z y c j e h a n d l u z a g r a n i c z n e g o L i t w y . Biuletyn Ekonomiczny "Elty" Nr. 2/29.: W roku 1935 najważniejsze pozycje eksportowe są następujące: mięso oraz tłuszcze - 27 milj.lt. /17,7% - całego wywozu/, masło - 24,3 milj.lt. /16%/, zboże - 20 milj.lt. /13%/, belki, deski, fornier - 19,2 milj.lt. /12%/, celuloza - 10,4 milj.lt. /6%/, len - 10,3 milj.lt. /6%/, pakuły lniane - 4 milj.lt. /2,6%/, świnie żywe - 7 milj.lt. /4%/, konie -3,4 m. lt. /2,5%/, nasienie koniczyny 4,5 milj.lt. /3%/, siemie lniane - 3,9 milj.lt. /2,5%/, skóry i futra - 3,2 milj.lt./2%/, jaja - 2,1 milj.lt. /1,3%/.

Pozycje te tworzą 90% całego eksportu litewskiego w 1935 r. Najważniejsze pozycje wwozowe w 1935 r. są następujące: surowiec tekstylny, przędza i nici 17,2 milj.litów /13,5%/, instrumenty, aparaty, rolnicze oraz inne maszyny - 13,7 milj.lt. /10%/, różne tkaniny - 11,5 milj.lt. /9%/, żelazo - 5,9 milj.lt. /4,6%/, wyroby żelazne, stalowe oraz blaszane - 3,8 milj.lt. /3%/, nafta, przetwory naftowe - 5,9 milj.lt. /4,6%/, superfosfat oraz inne nawozy sztuczne - 4,6 milj. lt. /3,6%/, węgiel kamienny, brykiety, koks - 6,5 milj.lt. /5%/, cement - 2,3 milj.lt. /1,8%/, śledzie - 2,1 milj.lt. /1,7%/, papier oraz wyroby z papieru - 1,8 milj.lt. /1,5%/, szkło, wyroby szklane - 1,3 milj.lt. /1%/, tytoń - 1 milj.lt. /0,8%/, kawa, herbata, kakao - 1 milj.lt. /0,8%/, cukier - 0,7 milj.lt. /0,5%/.

4/ E k s p o r t c e l u l o z y . Prasa litewska z XII.35 r.: W ciągu 11 pierwszych miesięcy 1935 r. wywieziono z portu kłajpedzkiego celulozy na sumę 12 milj.700 tys. lt. Celulozę wyprodukowała kłajpedzka fabryka celulozy. Eksport tego artykułu w porównaniu z r.ub. wzrósł o 24%.

5/. H a n d e l l i t e w s k o - s o w i e c k i . "M.Rytojus" Nr.97 z 1935 r.:

L a t a .	E k s p o r t .	I m p o r t .
1932	6,67 milj.lt.	10,20 milj.lt.
1933	2,67 " "	7,83 " "
1934	7,5 " "	5,99 " "
1935 do 1.XI.	7,5 " "	11,48 " "

6/. Z a k u p y l i t e w s k i e w S o w i e t a c h. Prasa litewska z grudnia donosi, że firmy litewskie zakupiły w Sowietach transporty węgla i cementu na sumę 2 milj.lt. Obecnie są prowadzone rokowania o zakup żelaza za 2 milj.lt. i produktów chemicznych za 500 tys.lt.

7/. H a n d e l l i t e w s k o - b e l g i j s k i. "Musu Rytojus" Nr.98 z 1935 r.:

L a t a .	E k s p o r t .	I m p o r t.
1932	3,39 milj.lt.	7,59 milj.lt.
1933	4,45 " "	7,35 " "
1934	6,38 " "	6,89 " "
1935 do 1.XI.	8,17 " "	3,95 " "

8/. H a n d e l l i t e w s k o - f i ń s k i . "Musu Rytojus" Nr.97 z 1935 r.:

L a t a .	E k s p o r t .	I m p o r t.
1933	40.000 lt.	140.000 lt.
1934	140.000 "	750.000 "
1935 do 1.XI.	650.000 "	330.000 "

Na podstawie nowej umowy handlowej Litwa będzie mogła eksportować do Finlandji: żyto, owies, krochmal, gęsie, spirytus i ziemniaki na łączną sumę 1,5 milj.lt. rocznie, na zasadzie handlu kompensacyjnego.

9/. S a l d a b i l a n s u h a n d l o w e g o w l a t a c h 1 9 3 5 i 1 9 3 4 w e d ł u g p o s z c z e g ó l n y c h p a ń s t w . "Tautos Ukis" Nr. 1 z 1936 r.:

	1 9 3 5 r. Saldo w milj.lt.	1 9 3 4 r. Saldo w milj.lt.
Anglja	21.576	27.624
Domeny i kolonje	- 640	- 900
Niemcy	- 9.228	- 7.024
Rosja	- 482	1.506
Łotwa	2.031	2.239
Francja	2.723	- 920
Kolonje	- 57	- 583
Belgja	6.980	- 1.516
Holandja	1.946	- 355
Kolonje	- 2.589	- 1.880
Danja	2.330	2.368
Włochy	- 447	- 1.738
Hiszpanja	907	1.422
Szwecja	422	- 443
Czechosłowacja	- 3.556	- 4.788
U. S. A.	- 842	810
Argentyna	- 246	- 52
Gdańsk i Polska	1.074	302
Palestyna	1.801	680
Inne kraje	- 13	- 8.197
O g ó ł e m :	23.690	8.555

10/. Bilans handlu zagranicznego za 1935 r. "Lietuvos Aidas" z 15.I.1936 r.: Poniższa tabelka ilustruje litewski handel zagraniczny w poszczególnych latach:

Lata.	Eksport.	Import.	Saldo.
1935	153,3	127,1	26,2
1934	147,2	138,7	8,5
1933	160,2	142,2	18,0
1932	189,1	166,9	22,2
1931	273,1	277,9	-4,8
1930	333,7	312,4	21,3
1929	329,8	306,4	23,4
1928	256,9	291,1	-34,2
1927	245,9	265,7	-19,8
1926	253,3	240,8	12,5

Z powyższego wynika, że bilans aktywny w roku ubiegłym wyniósł 26,2 milj.lt. Jest to największy bilans aktywny nietylko w latach kryzysu, lecz w ciągu ostatniego 10-lecia. Eksport litewski w 1935 r. wyniósł 152,2 milj.litów i był o 6 milj.lt. większy niż w 1934 r. Import w r.ub. chociaż nie był duży, jednak w zupełności zaspokoił wszystkie konieczne potrzeby litewskie. Stało się to dlatego, że importowała Litwa więcej surowców, które następnie przetworzyła na fabrykaty u siebie.

Eksport litewskie w roku ubiegłym rozwijał się dosyć pomyślnie. Rząd litewski mimo utraty rynku niemieckiego zdołał skierować eksport litewski do innych krajów i zastąpić niektóre produkty innemi, łatwiejszemi do zbycia.

Zmniejszył się w r.ub. eksport koni, bydła, gęsi, bekonów, sera, papierówki, fornieru, celulozy i gotowych wyrobów. Eksport ten wyraził się sumą 38,2 milj.litów / w 1934 r. -66,3 milj.lt./. Wzrósł natomiast eksport żywej trzody chlewnej, tłuszczu wieprzowego, masła, jaj, zboża, nasienia lnu, przędzy lnianej i pakuł, desek i t.p. wyrażając się sumą 88,8 milj.lt./w 1934 - 50,3 milj.lt./. Zwłaszcza wzrósł eksport zboża /ilościowo wzrósł 7-krotnie, zaś pod względem wartości 5-krotnie/.

Import litewski malał w roku ub. w dalszym ciągu / w porównaniu z 1934 r. zmalał o 11,5 milj.lt./. Zmalał import cukru / z 12,3 tys.tonn na 3 tys.tonn/, tytoniu /prawie o 3 m. lt./ wyrobów z bawełny /przeszło 1,5 milj.lt./, koronek, wyrobów z blachy i t.p. Wzrósł natomiast import surowców tekstylnych /z 3 miljonów na 4,5 milj.lt./ różnych maszyn i instrumentów, cementu, maszyn rolniczych, blachy, nawozów sztucznych i t.d.

Głównymi odbiorcami Litwy były: Anglja, Sowiety, Belgja, Holandja, Danja i inne. Eksport do Niemiec wyniósł ok.3% eksportu ogólnego /zmalał w porównaniu z 1934 r. o 21%/. Importowała Litwa głównie z Anglji. Na drugiem miejscu stoją Niemcy, na trzeciem - Sowiety i t.d.

Co się tyczy centrali gospodarczych /"Lietukis","Maistas", "Pienocentras"/ stanowią one największe narzędzie litewskiej polityki w handlu zagranicznych. Polityka ta nie dałaby się bez nich pomyśleć. Dzięki wspomnianym centralom państwo wywiera pośpieszny i niezbędny wpływ na przebieg litewskiego handlu zagranicznego.

11/. W sprawie eksportu zboża. "Tautos Ukis" Nr. 12 z 1935 r.: Aż do końca 1934 r. Litwa nie była poważnym eksporterem zboża. W okresie 1924-1934 Litwa eksportowała ogółem za 68,8 miljonów litów. Jest to suma znikoma w porównaniu z sumami uzyskanemi za eksportowany len, masło, trzodę chlewną i wieprzowinę. W związku z tem, aż do początku 1935 r. nie zwracano poważniejszej uwagi na eksport zboża.

Poniższa tabelka ilustruje eksport zboża w poszczególnych latach 1924-1934:

Rok.	Zboże kłosowe. Tonny.	W tys.lt.	Rośliny strączkowe. Tonny.	W tys.lt.	Ogółem zboże. Tonny.	W tys.lt.
1924	22.605,6	8.813,4	2.360,2	1.209,0	24.965,8	10.022,4
1925	5.662,4	2.708,1	4.007,7	1.920,1	9.670,1	4.628,2
1926	4.812,6	4.812,6	11.728,5	5.081,5	16.541,1	9.894,1
1927	3.722,1	1.601,5	7.744,6	3.276,5	11.526,7	4.878,0
1928	5.275,2	2.828,6	7.034,5	3.548,6	12.309,7	6.377,2
1929	1.664,1	610,8	4.407,8	1.996,4	6.071,9	2.607,2
1930	34.484,0	9.649,9	6.180,2	1.875,9	40.664,2	11.525,8
1931	23.977,1	7.193,5	9.346,9	2.276,7	32.324,1	9.470,2
1932	3.251,0	1.251,3	3.783,8	1.016,7	7.034,8	2.268,0
1933	3.757,1	1.517,0	4.383,2	921,3	8.180,3	2.438,3
1934	17.419,8	2.924,2	8.084,5	1.757,7	25.504,3	4.681,9
Ogółem	126.731,5	43.910,9	69.061,5	24.880,4	195.793,0	68.791,3

Ze zbiorów 1934 r. eksportowano prawie 100 tys.tonn. Wydaje się, że ze zbiorów 1935 r. eksportować wypadnie taką samą, a może i większą ilość. Głównemi przyczynami powiększenia eksportu zboża sąd.nienormalnie wysoki urodzaj w 1934 r., 2. zmniejszenie się hodowli trzody chlewnej i 3. wzrost wydajności zasiewanych obszarów. W związku z tem eskport zboża będzie się zwiększał. Jednak Litwa nigdy nie będzie poważniejszym eksporterem zboża ze względu na brak korzystnych warunków klimatycznych i innych.

Poniższa tabelka wskazuje na obszar zasiewów w poszczególnych latach 1924,-1935:

L a t a .	H a .	% uprawnej ziemi.
1924	1.918.900	72,8
1925	1.927.000	73,1
1926	2.141.900	77,5
1927	2.012.000	72,8
1928	1.959.000	70,9
1929	2.070.000	78,9
1930	2.208.000	84,1
1931	2.139.000	82,6
1932	2.175.100	83,1
1933	2.187.000	83,3
1934	2.200.000	83,4
1935	2.240.870	84,1

Urodzaj z 1 ha pszenicy ozimej i jęczmienia wykazuje tabelka poniższa:

L a t a .	Pszenica ozima.	Jęczmień.
1921-1923	21,5 cnt.	21,6
1924-1926	23,0 "	22,6
1927-1929	25,5 "	20,6
1930-1932	29,1 "	22,9
1933-1935	25,9 "	23,6

W związku z możliwością wzrostu eksportu zbóż z Litwy należałoby dążyć do podniesienia jakości zboża .

12/. R o k o w a n i a h a n d l o w e z B e l g j ą , T u r c j ą i A u s t r j ą . Prasa litewska z XII.1935 r. donosi, że Departament Ekonomiczny prowadzi rokowania celem uskutecznienia eksportu bitych gęsi do Czechosłowacji, Austrji i Finlandji. Rząd turecki zaproponował zawarcie z Litwą umowy handlowej i umowy o clearingu. Ministerstwo Spraw Zagranicznych zaproponowało, aby turecka delegacja przybyła do Kowna celem prowadzenia rokowań. Dotychczas odpowiedzi od rządu tureckiego nie otrzymano.

W czasie bałtyckiej konferencji w Rydze została podpisana tam umowa litewsko-estońska o wzajemnej ochronie praw przemysłowych. Umowa ta wejdzie w życie w 15 dni po zakomunikowaniu przez oba państwa o zatwierdzeniu tej umowy. Została zawarta z Austrją umowa

kompensacyjna, na mocy której Austrja zakupi 3.700 tonn żyta. Przewidywane jest, że na takich warunkach w najbliższej przyszłości Austrja zakupi jeszcze 3.000 tonn żyta.

Za pośrednictwem poselstwa litewskiego w Brukseli oraz poselstwa belgijskiego w Kownie prowadzone są rokowania litewsko-belgijskie w celu zawarcia handlowego układu kompensacyjnego oraz rozszerzenia układu handlowego na belgijskie kolonje.

13/. Ceny zboża na Litwie i zagranicą. Biuletyn Gospodarczy "Elty" Nr.8 z 1936 r.: W styczniu 1936 r. cena najlepszej pszenicy europejskiej wynosiła na giełdzie w Liwerpolu 9 lt.50 cnt. za centnar. Pszenica z Monitoby /najlepsza kanadyjska/ kosztuje na giełdzie w Winnipeg 9 lt.75 cnt., w Chicago 11 lt. za centnar. W Litwie według cen ustalonych przez rząd "Lietukis" płaci rolnikom 8 lt.30 cnt. za centnar pszenicy. Koszty dostawy zboża z Litwy do portów nabywców wynoszą około 2 lt.50 cnt. za centnar.Tymczasem sam "Lietukis" zagranicą za litewską pszenicę otrzymuje 7 lt. 10 cnt. za centnar. W ten sposób w styczniu sprzedając pszenicę zagranicą za każdy centnar należy dopłacać ze skarbu państwa po 3 lt.70 cnt. Żyto "Lietukis" zakupuje obecnie od rolników po 7 lt. za centnar. Na wielkich zaś giełdach światowych ceny są następujące: Chicago - 6 lt.50 cnt., Winnipeg - 5 lt.25 cnt.za centnar. Za litewskie żyto "Lietukis" otrzymuje zagranicą przeciętnie po 4 lt.5 cnt. za centnar. Ponieważ dostawa do zagranicznych rynków i tutaj wynosi ok. 2 lt.50 cnt. od centnara, więc do każdego sprzedanego zagranicą centnara żyta skarb państwa musi dopłacać po 4 lt.45 cnt.

Jęczmień karmowy na giełdzie w Winnipeg obecnie kosztuje 4 lt.75 cnt. za centnar. Podczas gdy rolnicy litewscy otrzymują obecnie za jęczmień po 6 lt.70 cnt. za centnar. Chociaż "Lietukisowi" tymczasem udaje się sprzedawać jęczmień litewski na zagranicznych rynkach /europejskich/ po 5 lt.50 cnt. za centnar, jednak doliczając po 2 lt.50 cnt. za transport za każdy centnar jęczmienia sprzedany zagranicą, trzeba obecnie ze skarbu państwa dopłacać po 3 lt.70 centów.

Światowe ceny owsa są następujace: giełda w Winnipeg - 5 lt.85 cnt., Chicago - 5 lt.55 cnt. za centnar. Podczas gdy w Litwie za owies odpowiadający ustalonym wymaganiom "Lietukis" płaci obecnie po 6 lt. 30 cnt. za centnar.

Sprzedając zagranicą "Lietukis" otrzymuje za owies po 5 lt. 18 cnt. za centnar. Doliczając po 2 lt.50 cnt. koszta transportu za każdy centnar owsa sprzedany zagranicą ze skarbu państwa należy dopłacić 3 lt.62 cnt.

W roku bieżącym rolnicy litewscy mają dużo zboża na sprzedaż. Zakup jego wymaga miljonowych dopłat skarbu państwa. Jednak rząd temi dopłatami pomaga rolnikom przeżyć kryzys gospodarczy, chociaż z racji tych dopłat wypada podnieść podatki obciązające inne warstwy ludności.

14/. Import litewski w roku 1935. Biuletyn Gospodarczy "Elty" Nr.7 z 1936 r.: W ciągu 1935 r. wwieziono do Litwy różnych towarów na sumę 127 miljonów lt. Ważniejsze pozycje importowe za rok 1935 stanowią:

Na pierwszem miejscu - surowiec włókienniczy,przędza, nici oraz wyroby tkackie. Pozycja ta tworzy sumę 29,8 milj.lt., albo 23% całego importu.

Drugie miejsce zajmuje żelazo, węgiel kamienny, nafta, benzyna i cement. Pozycja ta tworzy sumę 20,8 milj.lt., albo 16% całego importu.

Na trzeciem miejscu - blacha,wyroby żelazne i stalowe, maszyny, instrumenty i aparaty. Za te wyroby zapłacono 17,6 milj.lt.,albo 14% całej sumy importowanej.

Czwarte miejsce zajmują skóry, futra, obuwie, wyroby gumowe, kalosze, szkło i papier. Pozycja ta tworzy 7,4 miljonów litów.

Piątą pozycję tworzą nawozy sztuczne i nasienie na sumę 5,7 miljonów litów.

Szóste miejsce zajmuje herbata, kakao, ryż, śledzie, cukier, oliwa, tytoń. Pozycja ta tworzy sumę 5,6 milj.lt.

Pozycje powyższe składają się na całość litewskiego importu. Zestawiając ogólny import za 1935 r. z importem w latach 1934 - 1933 i przeprowadzając porównanie w poszczególnych grupach towarów otrzymujemy:

	1935 r.	1934 r.	1933 r.
1. Ogólny import.	127,0 m.lt.	138,0 m.lt.	142,0 m.
2. Surowiec tekstylny: przędza, wyroby tkackie.	28,9 " "	30,2 " "	31,8 "
3. Żelazo, blacha, aparaty, maszyny.	17,6 " "	16,6 " "	16,3 "
4. Żelazo, nafta, cement.	20,8 " "	23,8 " "	25,1 "
5. Skóry, futra, szkło, papier.	7,4 " "	9,6 " "	12,7 "
6. Różne nasiona, nawozy sztuczne.	5,7 " "	6,4 " "	7,3 "
7. Herbata, kakao, kawa, tytoń, śledzie, ryż, cukier.	5,6 " "	11,1 " "	9,4 "

Z tabelki wynika, że wartość importu za 1935 r. jest o 8% mniejsza od importu za 1934 rok oraz o 11% mniejsza od importu za 1933 r. Zestawiając poszczególne pozycje, widzimy, że najbardziej się zmniejszyła pozycja ostatnia t.j. pozycja artykułów spożywczych, szczególnie cukier, ryż oraz różne oleje roślinne i pochodzenia zwierzęcego. Pozycja wyrobów włókienniczych, mniejsza co do swej ogólnej wartości, wykazuje zwiększony wwóz pod względem ilościowym. Obserwujemy to zjawisko naskutek tego, że dawniej przeważał wwóz gotowych wyrobów, gdy obecnie wwozi się więcej surowca i nici. Wobec tego nie płacimy za pracę zagranicy, gdyż przetwór surowca dokonywa się w kraju. Nawozów sztucznych wwieziono w 1935 r. o 10.000 tonn więcej niż w 1934 r., jednak spowodu niższych cen ogólna wartość importu jest mniejsza. Jedyną pozycją, której zwyżkę obserwujemy w 1935 r. co do ilości jak i wartości - jest import maszyn, instrumentów i aparatów. Zwiększenie się tej pozycji jest zjawiskiem naturalnem, gdyż wobec rozwoju przemysłu i rzemiosła krajowego ulega również zwyżce wwóz maszyn, instrumentów i aparatów.

15/. E k s p o r t k r o c h m a l u . Prasa litewska z I.1936 r. donosi, że na mocy zawartej umowy kompensacyjnej z Finlandją Litwa będzie mogła wywozić znaczne ilości krochmalu, który Finlandja musi importować. Jak wiadomo, na Litwie w ostatnich czasach powstało sporo wytwórni krochmalu, którego produkcja znacznie przewyższa spożycie krajowe.

16/. S p r a w a e k s p o r t u t r z o d y c h l e w n e j d o Z. S. S. R . Prasa litewska z lutego 1936 r. donosi, że "Maistas" prowadził pertraktacje z sowieckim trustem "Eksportchleb" za pośrednictwem, którego odbywają się tranzakcje z zagranicą produktami rolnemi. Na mocy zawartego kontraktu "Eksportchleb" w roku bież. zakupi 60 tys.bekonów, 25 tys.sztuk trzody tuczonej chlewnej, ok.2.000 knurów i 800 sztuk bydła. Ponieważ na mocy poprzednich kontraktów Sowiety zobowiązały się kupić 400 sztuk bydła, więc ogółem w r.bież. eksport wyniesie 1.200 sztuk. Knury zostaną zakupione w jesieni, bydła część trzecia będzie zakupiona na wiosnę, reszta w jesieni. Bydło zakupywane będzie w pierwszym rzędzie rasy holenderskiej czystej krwi i półkrwi. Przed zakupami bydła i knurów rasowych za pośrednictwem kółek hodowców będzie czyniona rejestracja. Bekony będą eksportowane zaczynając od końca lutego w ciągu całego roku, według ustalonych miesięcznych kwot. Natomiast tuczniki, których zakup już się rozpoczął, będą eksportowane tylko do kwietnia r.b., poczem nastąpi przerwa aż do jesieni. Wartość całego eksportu hodowlanego do Sowietów w roku bieżącym wyniesie około 10 miljonów litów.

F I N A N S E I B U D Ż E T .

17/. **D o c h o d y i w y d a t k i s k a r b u p a ń s t w a z a r o k 1 9 3 5 i 1 9 3 4 .** "L.Aidas" Nr.69 z 12.II.1936 r.:

D o c h o d y :
/ w tys.lt./

	1935 r.	1934 r.
Podatki rolne	16.216	18.450
" miejskie	19.600	18.121
Inne podatki bezpośrednie	2.450	2.649
Akcyza	24.790	19.493
Cła	41.851	53.061
Opłaty	17.100	17.137
Monopole	25.547	25.956
Poczty	13.670	14.376
Koleje	29.932	29.918
Mienie państwowe i pożyczki	21.235	29.684
Inne dochody.	67.481	35.591
O g ó ł e m:	279.872	264.440

W y d a t k i :
/ w tys.lt./

	1 9 3 5 r.
M-stwo Oświaty.	38.050
" Rolnictwa	46.480
" Sprawiedliwości	10.438
" Obrony Kraju	65.449
" Komunikacji	51.168
" Spraw Wewnętrznych	24.580
" Finansów	30.160
" Spraw Zagraniczn.	4.450
Inne urzędy.	6.221
O g ó ł e m:	277.000

18/. **S t a b i l i z y c j a l i t a .** "Tautos Ukis" 12 z 1935 r.; z artykułu W.Maczysa p.t. "Jak nasz rząd walczy z kryzysem".:

Trudności gospodarcze mocno osłabiły pokrycie lita. Wynika to z tabelki poniższej:

Pokrycie lita w złocie i walutach obcych.

	%
31.XII.1929 r.	113,8
31.XII.1930 "	107,3
31.XII.1931 "	76,5
31.XII.1932 "	67,6
31.XII.1933 "	75,1
31.XII.1934 "	68,6
30.VI. 1935 "	53,7
1.X. 1935 "	41,7
15.XI. 1935 "	45,4

Rząd cały czas walczył o utrzymanie kursu lita. Od października 1935 r. zaczął rząd regulować eksport złota i walut zagranicznych, a jednocześnie walczył ze szkodliwemi pogłoskami na temat możliwości spadku litewskiej waluty.

19/. **R ó w n o w a g a b u d ż e t u.** "Tautos Ukis" Nr. 12 z 1935. Z artykułu W.Maczysa p.t. "Jak nasz rząd walczy z kryzysem":

Litwa dotychczas uchroniła równowagę swego budżetu. Kosztowało to jednak rząd niemało wysiłków i pracy. Dochody państwowe w związku z kryzysem wykazywały ciągłą tendencję do malenia. Rząd zwiększył więc niektóre podatki, a nawet wprowadził nowe /podatek od dochodów z pracy/, a jednocześnie zmniejszył pewne wydatki. Rząd cały czas dbał o to by ciężar podatków nie podciął rentowności warsztatów pracy. W związku z tem, rząd zmniejszył podatki rolne o 10% i całkiem zwolnił od podatków w pierwszych latach tych rolników,którzy przechodzili ze wsi na osiedla pojedyńcze. W 1935 r. dla zwiększenia

wydatków na zbrojenia i popieranie eksportu produktów rolnych rząd zaciągnął pożyczkę wewnętrzną w wysokości 20 miljonów litów.

Z drugiej strony rząd zmniejsza wydatki. W 1931 r. wynosiły one 339 milj.litów, zaś w 1935 r. - 269 milj.lt., czyli o 26% mniej. Zmniejszając wydatki rząd zwraca jednak uwagę na to, by nie ucierpiała aktywność ogólnogospodarcza. Rząd nie zmniejszył więc wydatków na cele produkcyjne. Zmniejszył natomiast dosyć znacznie wydatki na utrzymanie aparatu administracyjnego.

20/. G e n e r a l n y s e k r e t a r z M-s t w a F i n a n s ó w p. I n d r y s z u n a s o b u d ż e c i e . "L.Aidas" Nr.30 z 21.I.1936 r.:

Budżet w 1935 r. zbilansowany został z nieznacznym niedoborem, pokrytym z rezerw skarbowych. Wykonanie budżetu w 1935 r. utrudniły zwiększone wydatki. Wypadło wykupić pożyczkę "Wolności", przeznaczyć więcej pieniędzy dla utrzymania cen produktów rolnych, asygnować pewne kwoty na prace budowlane i remonty, wreszcie wzmocnić siły zbrojne kraju. Dochody w związku z kryzysem wykazywały tendencje zniżkowe. Tak np. dochody celne w r.ub. zmalały w porównaniu z 1934 r. o 27%. Dochody z lasów - o 38%, z podatku rolnego /rząd zmniejszył go o 10%/ - o 12%, pozycje zaś ceł i akcyz są dość znaczne.

Ważniejsze pozycje wydatkowe w 1935 r. były następujące: na rolnictwo 27.831.000 lt. / z tego 22 milj.lt. dla utrzymania cen produktów rolnych/; na oświatę i kulturę - 36.641.000 lt.; na komunikację - 49.816.000 lt.; dla wyrównania ewentualnych niedoborów zmniejszono dodatkowo płace urzędnicze, zwiększono podatki w wolnych zawodach oraz właścicielom nieruchomości, wreszcie zrealizowano pożyczkę wewnętrzną, głównie wśród mieszkańców miast.

21/. Z ł o t o i w a l u t y o b c e w B a n k u L i t e w s k i m . "Tautos Ūkis" Nr.1 z 1936 r.:

O zwiększeniu pokrycia lita świadczy poniższa tabela:

	Fundusz złota w milj. lt.	Waluty zagran.w milj.lt.	Złoto i waluty.	Ogólny % pokrycia.	Obieg banknotów.
1. X. 1935 r.	34,02	5,84	39,86	41,7	95,8
1.XII.1935 "	36,11	9,26	45,37	43,7	103,9
1. I. 1936 "	36,14	9,91	46,05	44,5	103,5
15. I. 1936 "	36,15	10,98	47,13	47,0	100,3
1.II. 1936 "	37,90	13,30	51,20	49,0	104,7

Z powyższej tabelki wynika, że pokrycie wzrosło niemal 11,5 milj.lt. / z 39,8 milj.lt. na 51,2 milj.lt.; z 41,7% na 49%/ mimo że obieg banknotów wzrósł o 9 milj.lt.

22/. K r e d y t y B a n k u L i t e w s k i e g o u d z i e l o n e w 1 9 3 5 r. "L.Aidas" z 5.II.1936 r.: Dyskonto Banku Litewskiego w 1935 r. wyniosło 91 miljonów litów; pożyczki - 11 milj.lt.; kredyty dla rolnictwa - 43,4% /44,88 milj.lt./; dla lasów - 3,28 milj.lt.; dla przemysłu - 31,84 milj.lt.; dla handlu - 5,7 milj.lt., instytucjom kradytowym - 15,42 milj.lt., inne kredyty - 2,19 milj.lt.

23/. D z i a ł a l n o ś ć B a n k u L i t w y z a 1 9 3 5 r o k . "L.Aidas" z 16.II.1936 r.: Ogólny obrót Banku Lit. wyniósł w 1935 r. 4.417 milj.lt. / o 400 milj.lt. więcej niż w 1934 r./. Bilans roczny wykazał 843.618,31 lt. czystego zysku.

24/. L i c z b a p r o t e s t o w a n y c h w e k s l i. "Rytas" Nr. 19 z I.1936 r.: W 1935 r. protestowano 100.895 weksli na 23.478.121 litów. W 1934 r. protestowano 129.540 weksli na sumę 32.473.256 litów.

P R Z E M Y S Ł .

25/. **P r z e m y s ł L i t w y .** "Tautos Ukis" Nr.12 z 1935 r. Z artykułu V.Maczysa p.t. "Jak nasz rząd walczy z kryzysem":

Już przed kryzysem oceniono potrzebę rozwoju wałsnego przemysłu. Zajęto się więc protegowaniem nietylko tych gałęzi przemysłu, które produkują dla rynku wewnętrznego, lecz również tych, które produkują na eksport. Rozwój własnego przemysłu stał się jeszcze bardziej aktualny w czasie kryzysu, w związku z ograniczeniami celnemi innych krajów. Rząd zachęcał w pierwszym rzędzie inicjatywę prywatną. W latach kryzysu rozwinął rząd eksportowy przemysł mięsny /kapitały państwowe/, wzmocnił przemysł mleczarski /subsydja, kredyty i t.d./, stworzył przemysł cukrowy /kapitały państwowe/, założył fabrykę przetworów rybnych /kap.państw./ i t.d. Rozwinął się też znacznie przemysł tekstylny, zaspakajając większą część zapotrzebowania wewnętrznego, co wynika z tabelki poniższej:

Import tkanin i trykotaży.

	1929 r. Ilość w to.	1929 r. Wartość w 1000 lt.	1930 r. Ilość w to.	1930 r. Wartość w 1000 lt.	1934 r. Ilość w to.	1934 r. Wartość w 1000 lt.
Tkaniny wełniane	322,1	14.179,0	431,1	17.054,9	154,5	3.878,2
Bawełniane	10,9	2.125,1	31,8	3.877,9	2,1	279,1
Jedwabne	1510,5	23.544,4	887,1	29.420,4	866,3	9.417,3
Trykotaże i wyr.znich	134,5	4.891,9	136,0	5.661,7	21,4	823,5
Bielizna i odież	9,1	947,8	10,1	1.042,8	2,0	202,1
Inne tkaniny	-	-	939,7	2.110,0	894,1	901,3

Przemysł tekstylny w latach 1929-30 i 1935.-

Wyszczególnienie.	1929 r. Liczba zakładów.	1929 r. Liczba robot.	1930 r. Liczba zakładów	1930 r. Liczba robot.	1935 r. Liczba zakładów	1935 r. Liczba robot.
Przem.lniarski	21	690	16	798	13	1.135
" wełn.i baweł.	23	756	27	1.014	19	3.071
" trykotaży	31	430	33	770	33	736
" bielizna	17	205	18	280	21	251

W początkach r.bież. przemysł tekstylny zatrudniał 4.407 robotników stojąc pod tym względem na pierwszym miejscu wśród innych gałęzi przemysłu. Przemysł cukrowy pochłonął 12 miljonów litów i zaspakaja w zupełności spożycie wewnętrzne. W 1929 r. importowano cukru 27 tys.tonn za 17 milj.lt. W 1930 r. - 31,2 tys.tonn za 14,5 milj.lt., zaś w 1935 r. w ciągu 11 miesięcy tylko 3 tys. tonn za 707,6 tys.litów. Spadł też w podobnym stopniu wyrób z gumy i papieru dzięki rozwojowi własnej produkcji. Sytuację przemysłu litewskiego w latach kryzysowych ilustruje tabelka poniższa:

	VII. 1934 r. Liczba zakładów.	VII. 1934 r. Liczba robot.	VI.1933 r. Liczba zakładów	VI.1933 r. Liczba robotników.
Torf				
Przemysł rolny i kamienny	5	515	4	482
Metale i maszyny	97	1.749	84	1.544
Przemysł chemiczny	91	1.614	86	1.507
Skóry i kożuchy	48	1.365	55	901
Przemysł tekstylny	56	760	45	733
" leśny	196	3.442	62	2.974
" papier.i poligr.	65	4.394	211	4.276
Produkty spożywcze	311	2.141	69	2.032
Obuwie i odzież	148	3.811	286	3.772

/ c.d. n./

/ c.d./

	VII.1934 r. Liczba zakład.	VII.1934 r. Liczba robot.	VI.1933 r. Liczba zakład.	VI.1933 r. Liczba robotników.
Elektrownie	34	486	33	448
Zakłady higjeny	26	136	33	186
Ogółem:	1.118	22.282	1.108	20.660

Wartość produkcji przemysłowej w początkach kryzysu / 1931 r./ oceniana była na 30 miljonów litów, zaś w 1934 r. wzrosła do 350 miljonów litów. Jest to wynik korzystnej dla przemysłu polityki rządowej.

26/. Nowe przedsiębiorstwa przemysłowe, założone w 1935 r. "L.Aidas" z 5.II.1936 r.: Za ostatni kwartał 1935 r. powstały 4 zakłady przemysłowe z kapitałem 230 tys. lt., a mianowicie 1 mleczarnia z kapitałem 180 tys.lt. 1 fabryka rękawiczek /20 tys.lt./, 1 przetwórnia grzybów /20 tys.lt. i odlewnia spiżu /10 tys.lt./. Za cały rok 1935 powstały 23 nowe zakłady z kapitałem 6,19 milj.lt. / w 1934 r. - 31 zakładów z kap. 1,11 milj.; w 1933 r. - 43 zakłady z kapitałem 1,83 milj.lt./.

27/. Liczba pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwach przemysłowych. Prasa litewska z XII.1935 r.: W litewskich przedsiębiorstwach przemysłowych, zatrudniających ponad 5 pracowników, pracuje ogółem około 16 tysięcy robotników. W małych przedsiębiorstwach pracuje ok. 10 tys.robot., czyli razem ok.26 tys.robotników.

28/. Sprawa rozwoju przemysłu lniarskiego. Prasa litewska z I.1936 r.: Zarząd Izby Rolniczej rozważał kwestję założenia w Litwie przędzalni i tkalni lnu,gdyż wpłynęłoby to wydatnie na zmniejszenie importu wyrobów bawełnianych. Były również rozpatrywane kwestje nowoczesnych stodół oraz składów na len. Naczelny kontroler lnu i pakuł dr.J.Urmanas złożył sprawozdanie o stanie eksportu lnu.

29/. Projekt ustawy o rejestracji przedsiębiorstw handlowych. Prasa litewska z XII.1935 r.: Opracowywanie projektu ustawy o rejestracji przedsiębiorstw handlowych zostało ukończone. Ustawa obejmie rejestrację przedsiębiorstw handlowych wszystkich kategoryj oraz zakładanie i kontrolę towarzystw akcyjnych i spółdzielczych.

OGÓLNOGOSPODARCZE.

30/. Regulowanie cen. Wywiad "L.Aidasa" z generalnym sekretarzem M-stwa Finansów Indryszunasem."L.Aidas" Nr.30 z 1936 r.:
W związku z kryzysem ceny na wyroby spadły. Wytworzyła się też szczególnie duża różnica pomiędzy cenami na produkty rolne a cenami wyrobów przemysłowych. Świadczy o tem tabelka poniższa: /przyjąwszy wskaźnik cen w latach 1926-1929 jako 100/. Ceny produktów rolnych i wyrobów przemysłowych kształtowały się jak następuje:

Lata.	Wskaźnik cen produk. przemysłowych.	Wskaźnik cen prod. rolnych.
1928	105	99
1929	99	95
1930	81	89
1931	64	80
1932	46	70
1933	42	58
1934	40	55
1935-I-IX.	-	51

Na tę anomalję rząd zwrócił uwagę, starając się utrzymać możliwie najwyższe ceny produktów rolnych. 5 marca 1935 r. wydał rząd ustawę o kontroli cen. W związku z tem obniżono ceny na szereg towarów, jak nawozy mineralne, cegły, skóry, wytłoczyny, nasiona, nafta, benzyny i t.d. Ostatnio zmniejszono cenę na cukier. Słowem, rząd przez cały czas kryzysu prowadził i prowadzi ostrożną, ur jednostronną politykę gospodarczą, zmierzającą do złagodzenia skutków kryzysu.

Litwa podobnie jak inne kraje cierpi wskutek kryzysu. Jednak walka z kryzysem gospodarczym nie pozostała na Litwie bez owoców. Kurs lita został utrzymany. Finanse państwowe nie straciły równowagi, rząd zdołał dać znaczne ulgi rolnikom i co najważniejsz bilans handlu zagranicznego wyraził się aktywem 26 milj.lt. to znaczy trzy razy większym niż w 1934 r. Eksport lit. wzrasta. W 1935 r. wzrósł o 4%.

W r.bież. wypadnie środki państwowe oszczędzać jeszcze bardziej niż w r.ub. wstrzymując się od wydatków, bez których można narazie się obejść. M-stwo Finansów wykonało już niemal całkowicie to, co rząd postanowił w sprawie kobiet-urzędniczek. Lit. polityka gospodarcza posuwa się według zgóry obmyślonego i ustalon go długoterminowego planu, dając w obecnych warunkach wyniki zadawalniające. Rząd nie chwyta się przypadkowych efektownych, lecz obcych dla lit. życia eksperymentów. W 1936 r. zajdą może pewne zmiany organizacyjne w przemyśle, handlu i rzemiośle.

ROLNICTWO I LASY.

31/. Produkcja rolna w 1935 roku. "Stat. Biuletenis" Nr. 1 z 1936 r.:

Wyszczególnienie.	Ogólny urodzaj w tonnach. 1935 r.	1934 r.	1929-33 r.
Pszenica	274.690	285.100	241.216
Żyto	640.630	668.830	552.745
Jęczmień	251.600	253.930	236.325
Owies	389.500	379.730	390.615
Mieszanka	140.340	120.250	109.552
Groch, peluszka	51.600		
Soczewica	656	51.490	71.088
Wyka	26.080	21.060	24.902
Len nasienie	37.773	25.770	28.952
" włókno	31.900	21.680	23.297
Kartofle	1.773.780	2.493.140	1.870.349
Buraki	1.179.700	1.291.360	873.280
Koniczyna	1.176.570	1.046.580	1.508.356
Siano łąkowe	1.071.480	850.050	1.310.188

32/. Produkcja z hektara w 1935 r.:

Wyszczególnienie.	1935 r.	1934 r.	1929-33
Żyto.	12,5	13,5	11,4
Pszenica zimowa	13,25	14,4	13,2
" letnia	10,6	10,9	10,4
Jęczmień	12,2	11,2	11,9
Owies	11,7	9,65	10,8
Mieszanka	13,1	11,65	12,3
Wyka	11,5	8,9	11,1
Groch i peluszka	9,9	6,4	9,8
Len nasiona	4,8	4,2	4,4
" włókno	4,05	3,6	3,6
Kartofle	101,00	137,00	118,0
Buraki	193	239	194
Koniczyna	35,2	28,5	43,3
Siano łąkowe	19,2	13,7	20,1

32/. E k s l o a t a c j a l a s ó w w 1 9 3 5 ü 1 9 3 6 r. "L.Aidas" z 12.II.1936 r.: W 1935 r. ożywiła się znacznie eksploatacja lasów. Na rzecz handlu i przemysłu sprzedano lasu w r.b. o 50% więcej niż w 1934 r. /193,380 m.sześć. za 1.246,2 tys.lt./

33/. S p r z e d a ż l a s u z a m i l j o n l i t ó w. Prasa litewska ze stycznia 1936 r. donosi, że Gabinet Ministrów zezwolił Dep.Leśnemu na sprzedaż bez przetargów lasu na sumę miljona litów kłajpedzkiej fabryce fornieru "Risdoom and soon". Firma ta pracuje przeważnie na eksport i należy obecnie za pośrednictwem Banku Litewskiego do rządu.

S A M O R Z Ą D Y.

34/. P l a n p r a c y s a m o r z ą d ó w w 1 9 3 6 r. "L. Aidas" z 11.XII.1935 r.: Budżety samorządów zatwierdzone na 1935 r. wynoszą 34.213.280 litów. W tem dochody zwyczajne - 32.800.000 lt., dochody nadzwyczajne - 1.400.000 lt., wydatki zwyczajne - 30 milj. lt. i wydatki nadzwyczajne - 4.200.000 lt. Samorządy w 1935 r.-1936 postawić mają 125 szkół powszechnych z 352 kompletami, 4 szpitale, 3 przytułki, rzeźnię, elektrownię i t.d.

35/. D z i a ł a l n o ś ć g o s p o d a r c z a p r z e d s i ę b i o r s t w s a m o r z ą d o w y c h. "Tautos Ukis" Nr.12 z 1936 r.: Samorządy posiadają 9 elektrowni, 1 lombard /w Kownie/, 22 apteki, 25 rzeźni. Samorządy: kowieński i poczęści wiłkomierski posiadają zakłady wodociągowo-kanalizacyjne; samorządy:kowieński i szawelski eksploatują torfowiska. 7 samorządów posiada gospodarki rolne, samorząd kowieński posiada oranżerję, 2 dźwigi i t.d. Wszystkie te wspomniane przedsiębiorstwa samorządów miały w 1934 r. 6.103.600 lt.dochodów i 4.398.8000 lt. wydatków. W ten sposób nadwyżka dochodów wyniosła 1.806.400 lt. Warunki zakładania przedsiębiorstw samorządowych nie były pomyślne spowodu braku środków. Dopiero z chwilą, gdy państwowe kasy oszczędnościowe zaczęły udzielać pożyczek, sytuacja się nieco poprawiła.

K Ł A J P E D A.

36/. R o l n i c t w o w K r a j u K ł a j p e d z k i m w 1 9 3 5 r. "L.Aidas" z 5.II.1936 r.:

Urodzaj.	1935 r.	1934 r.
	podw.cnt.	podwójn. cnt.
Żyto ozime	333.38	422.565
" jare	6.733	8.093
Pszenica ozima	23.064	29.270
" jara	16.995	18.945
Zboże chlebowe.	380.180	478.873

B y d ł o i p t a c t w o.	1935 r.	1934 r.
Konie	31.153	30.795
Bydło rogate	76.621	77.318
Krowy	45.760	47.636
Owce	16.010	15.212
Kozy	1.110	1.206
Trzoda chlewna	99.097	98.364
Ptactwo	361.310	330.168

37/. S p r a w a b u d o w y c h ł o d n i w K ł a j p e d z i e. Prasa litewska z lutego 1936 r. donosi, że zarząd "Maistasa" rozważał kwestję budowy nowych chłodni dla masła i jaj. Budowę chłodni powierzono z przetargów dypl.architekt.inż.Szajnzonowi. Budowa winna być zakończona 1 października 1936 r.

----oOo------